

Programma 5.1.2e

Update deeltraject beschikbaarheidsbijdrage opleidingen n.a.v. gesprek VWS (9 januari 2015)

Van: projectteam 5.1.2e

Aan: VWS

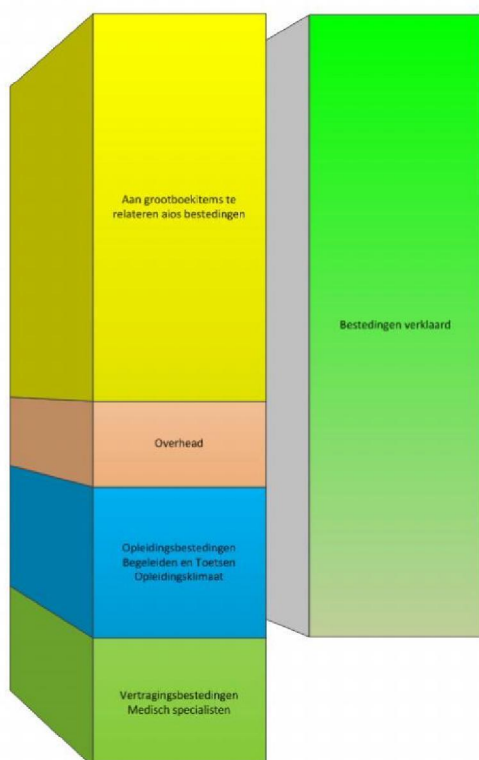
Datum: 30 januari 2015

Context en scope

De UMC's is gevraagd om de besteding van de middelen voor de opleiding van aios transparant te maken met als doel dat kan worden vastgesteld in hoeverre deze middelen adequaat worden aangewend. Deze vraag is opgepakt binnen het kader van het programma 5.1.2e

5.1.2e hanteert daarbij het eerder uitgebrachte rapport Berenschot als uitgangspunt voor de binnen 5.1.2e uit te voeren kwantitatieve en kwalitatieve onderbouwing van de besteding van de middelen die de UMC's ontvangen in het kader van de opleiding van aios.

Aanpak en uitwerking van de onderzoeksvraag

De vaste bestedingen worden opgebouwd via de analyse van aan aios te relateren grootboekitems en overhead. Voor het bepalen van de bestedingen van aan aios te relateren grootboek items is een uitvraag gedaan bij een aantal UMC's.

Voor het bepalen van het overhead wordt aangesloten bij eerder uitgebrachte rapportages op het gebied van overhead in het publieke domein alsmede analyses die de UMC's zelf met eigen kostprijsexperts hebben uitgevoerd de laatste jaren.

Daarnaast loopt er thans een uitvraag onder opleiders van UMC om de inzet van de opleidingsgroep met betrekking tot niet patiëntgebonden opleidingsmomenten zo goed mogelijk in beeld te brengen.

Bestedingen die samenhangen met opleidingsmomenten in een patiëntgebonden setting zijn, zoals bekend, in de praktijk lastig in beeld te brengen. Zo is het onderscheid tussen zorg en opleiding in de klinische praktijk zeer moeilijk te maken; er is sprake van een grote verwevenheid van activiteiten waarbij geldt dat het deels arbitrair is en blijft om een activiteit toe te wijzen aan een bepaalde kerntaak (zorg of onderwijs/opleiding). Gelet op de noodzaak om ook de administratieve lasten waar mogelijk te beperken, wordt dit onderdeel buiten beschouwing gelaten.

Daarnaast zal in de rapportage de vergoeding die de UMC ontvangen voor de publieke opleidingstaak van medisch specialisten vergeleken worden met uitkomsten gerapporteerd in internationale literatuur.

Stand van zaken onderzoek aios

Het onderzoek zal aan het eind van het eerste kwartaal van 2015 zijn afgerond met een eindrapportage. Bijgaand alvast enkele aspecten m.b.t. de feitelijke stand van zaken en kwantitatieve data waarmee een 'foto' van de huidige werkelijkheid wordt gepresenteerd.

Remuneratie publieke opleidingstaak in de internationale literatuur

Hoewel internationale benchmarkgegevens in relatie tot de kostprijs van een geneeskundige vervolgopleiding beschikbaar zijn, dienen deze met de nodige voorzichtigheid te worden gehanteerd en kunnen niet zo maar absolute conclusies worden getrokken. Er kunnen daarvoor twee belangrijke oorzaken worden aangewezen. Ook in het buitenland blijkt het, net als in Nederland, in de praktijk erg lastig te zijn om de exacte kostprijs van een vervolgopleiding te bepalen. Een vergelijking van vergoedingen (beschikbaarheidsbijdragen) is niet goed mogelijk omdat een opleidings specifieke vergoeding afhangt van de wijze waarop de zorg in zijn totaal gefinancierd wordt⁽¹⁾. Ondanks deze beperkingen hebben wij ten behoeve van deze rapportage in de internationale literatuur onderzoek gedaan naar het percentage waarvoor opleidende instellingen worden geremunereerd vanwege de publieke opleidingstaak. Het blijkt dat in diverse studies een remuneratiepercentage (opleidingskosten ten opzichte van zorgomzet) wordt gevonden variërend van 7,5% (Finland), 8% (Verenigde Staten), 9% (Spanje) tot 20% in Duitsland. In dat kader kunnen we op dit moment de conclusie trekken dat de uitkomsten in Nederland (8%) zich in grote lijnen goed verhouden tot die in het buitenland (2, 3).

Aan aios te relateren grootboek items

Met betrekking tot de aan aios gerelateerde grootboek items is een gedetailleerde administratieve analyse uitgevoerd bij vier UMC's. De opbouw van het grootboek is daarbij als basis gehanteerd; het gebruik van grootboekitems verschilt echter van UMC tot UMC en de verschillende gevonden grootboekitems zijn tussen UMC's niet zonder meer vergelijkbaar gebleken. Een nadere detailanalyse is vervolgens uitgevoerd om de vergelijking van de uitkomsten op het niveau van het grootboek zo goed mogelijk uit te voeren en het verkrijgen van valide resultaten te borgen.

De volgende aan aios gerelateerde grootboek bestedingen zijn gevonden. De gemiddelde besteding komt uit op K€71. Het bedrag van K€71 kan onderverdeeld worden in twee categorieën. Bestedingen die samenhangen met salaris + werkgeverslasten en gedeclareerde opleidingskosten. Daarbij merken wij op dat de praktijkvariatie waarschijnlijk verklaard kan worden op basis van verschillen in inschaling als gevolg van de samenstelling van de aios-populatie. Daarnaast speelt het risico op onderschatting van de opleidingskosten omdat niet alle gefactureerde opleidingskosten te herleiden zijn naar individuele aios maar in de praktijk ook 'algemeen' op kostenplaatsen (vaak afdelingen) worden geboekt.

UMC 1	UMC 2	UMC 3	UMC 4
K€67,6	K€ 71,0	K€68,7	K€ 77,4

Overheadkosten:

In het kader van het NFU-traject uniformering kostprijsmodellen/definities is in 2014 een uitvraag gedaan bij alle UMC's m.b.t. het werkelijke/gehanteerde overheadpercentage van de verschillende UMC's. Ook hier speelt een rol dat het bepalen van overhead lastig is, zoals overigens ook in het Berenschot onderzoek is gebleken, waardoor de uitkomsten variëren en het hanteren van bandbreedtes noodzakelijk is. De gevonden overheadpercentages varieerden tussen de 35% en 45%.

Overheadkosten en overige vaste kosten

Ondanks de gevonden spreiding aan overheadkosten kan worden vastgesteld dat de vaste bestedingen van de UMC's (i.c. salaris, werkgeverslasten, opleidingskosten + overhead) in dezelfde range liggen als de uitkomsten uit het Berenschot rapport, (namelijk circa K€100).

Literatuur

1. 5.1.2e M, 5.1.2e a, MBA, 5.1.2e a, 5.1.2e dP. Eindrapportage Quickscan Opleidingsduur en Bekostiging Medisch Specialistische Vervolgopleidingen in de EU: LSJ Medisch Projectbureau2013.
2. Linna M, Häkkinen U, Linnakko 5.1.2e study of costs of teaching and research in Finnish hospitals. Health Economics. 1998;7:291-305.
3. 5.1.2e The impact of teaching status on average costs in Spanish hospitals. Health Economics. 1999;8:641-51.